

HÖGSKOLAN I GÄVLE

UTBILDNINGSPLAN

AVANCERAD NIVÅ

Besluts-, risk- och policyanalys

Programkod: NABRP

Fastställd av NT-nämnden 2009-09-17

Utbildningsplan

**Magisterprogram i Besluts-, risk- och
policyanalys, 60 hp, distans**

(Master Programme in Decision, Risk and Policy Analysis, 60 ECTS, distance)

Denna utbildningsplan gäller för studerande antagna höstterminen 2010 eller senare.

MAGISTERPROGRAM I BESLUTS-, RISK- OCH POLICYANALYS vid Högskolan i Gävle

1 Övergripande uppläggning

Inom alla sektorer av samhället är det nödvändigt att hantera komplicerade beslutsproblem, att upptäcka och bedöma storleken på risker av olika slag och att utforma en adekvat policy för olika verksamheter. Det finns idag vetenskapliga resultat och metoder, inte minst inom systemvetenskapen, som är användbara i dessa sammanhang och inom datavetenskapen pågår en snabb utveckling av mjukvara med syftet att underlätta hanteringen av komplicerade samhälleliga problemställningar. Det är t.ex. fråga om program för kunskapsrepresentation i planeringsunderlag, simulering som grundval för prognoser samt olika former av beslutsstöd och expertsystem. I utbildningsprogrammet Besluts-, risk- och policyanalys ges utbildning i centrala teoribildningar och grundläggande metodik, bl.a. hämtad från data- och systemvetenskapen, för beslutsfattande, riskbedömning och policyutformning. Det är vanligt att uppdelas beslutsteorin i tre delområden, nämligen normativ, deskriptiv och preskriptiv beslutsteori. Samtliga dessa tre områden behandlas i utbildningsprogrammet. Vidare presenteras mättnings- och värdeteoretiska samt kognitiva aspekter på beslutsfattande. Etiska och juridiska perspektiv diskuteras och rationell utformning av beslutsunderlag, bl.a. genom visualisering, behandlas. Programmet ges i sin helhet på distans och på halvfart.

2 Mål

2.1 Mål för högskoleutbildning på avancerad nivå enligt Högskolelagen, 1 kap. 9

§, och examensbeskrivning enligt Högskoleförordningen, bilaga 2

2.1.1 Mål för högskoleutbildning på avancerad nivå enligt Högskolelagen, 1 kap.

9 §

Utbildning på avancerad nivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper. Utbildning på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

2.1.2 Examensbeskrivning enligt Högskoleförordningen, bilaga 2

Magisterexamen

Omfattning

Magisterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 30 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

Undantag från kravet på en tidigare examen får göras för en student som antagits till utbildningen utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock inte om det vid antagningen gjorts undantag enligt 7 kap. 28 § andra stycket på grund av att examensbevis inte hunnit utfärdas.

Kunskap och förståelse

För magisterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl överblick över området som fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För magisterexamen skall studenten

- visa förmåga att integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att självständigt identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För magisterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Självständigt arbete (examensarbete)

För magisterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.

Övrigt

För magisterexamen med en viss inriktning skall också de preciserade kraven gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

2.2 Särskilda mål för programmet

Målet med utbildningen är att ge en teoretisk och praktisk grundval för att arbeta med förberedelser, analyser och komplicerat beslutsfattande inom näringsliv, förvaltning och vård. Att analysera, bedöma och åtgärda risker samt att analysera och utforma olika typer av policyn kan ingå i de kommande arbetsuppgifterna.

Utbildningens teoretiska delar kommer att tillämpas i konkreta problemställningar hämtade från verksamheter som planering vid lokala och regionala myndigheter, avvägningar vid t.ex. upphandling eller budgetarbete samt diagnostisering och prioritering inom vården.

För examen skall studenten kunna

- (1) visa grundläggande kunskaper om beslutsteori och riskanalys
- (2) förklara grunderna för kritisk informationshantering
- (3) visa insikt i de teoretiska grundvalarna för den data- och systemvetenskapliga metodik som kan användas vid besluts- och riskanalys
- (4) praktiskt tillämpa olika sorters metodik vid beslutsfattande och riskbedömning, t.ex. beslutsstödssystem och simuleringsmetoder
- (5) kritiskt utvärdera olika slags beslutsstöd och annan mjukvara som framställs för att underlätta beslutsfattande och riskbedömningar
- (6) visa färdighet att utforma och presentera beslutsunderlag, bl.a. i visuell form
- (7) argumentera och bearbeta data inför beslut
- (8) visa kännedom om policys och andra regelsystems betydelse för beslutsfattande
- (9) anlägga kritiskt perspektiv på tillämpning av datorstöd vid olika typer av beslutsfattande, och bl.a. diskutera etiska aspekter på beslutsfattande.

Utbildningen har en teoretisk grundval med inslag av filosofisk reflektion (inte minst gällande etiska frågeställningar) men med fokus på praktisk tillämpbarhet.

3 Beskrivning av programmet

3.1 Huvudområden

3.1.1 Huvudområde besluts-, risk- och policyanalys

Besluts-, risk- och policyanalys (BRP) har sina teoretiska och metodologiska grundvalar inom flera ämnen och traditioner. Beslutsteorins utveckling har pågått under två sekel och bidrag till forskningen har kommit från olika ämnesområden, t.ex. filosofi, matematik, ekonomi, operationsanalys, statistik och psykologi. BRP har inomvetenskapliga tillämpningar i flera discipliner, dvs. teorier, metoder och andra resultat som utvecklas inom BRP-området kan få tillämpning inom olika vetenskapsområden. Men BRP har också många potentiella samhälls- och näringslivstillämpningar.

Kunskapen om beslutsfattandets olika aspekter är ett växande område som kommer att bli allt viktigare i framtiden. Det behövs människor som vet hur bra beslut förbereds och fattas samt vilka olika typer av verktyg det finns och på vilket sätt dessa kan underlätta beslutsfattande. Vidare är det angeläget för beslutsfattarna att känna till de kognitiva aspekter som påverkar beslutsfattande, ha kunskap om värderingarnas roll och förstå vad mätning innebär och hur resultat av mätningar kan användas på ett meningsfullt sätt.

3.1.2 Examensarbete

Utbildningen avslutas med ett examensarbete, som kan utgöra allt från ren teoriutveckling till fallstudium av metodiktillämpning. Examensarbetet kan väljas så att det anknyter till kursdeltagarens yrkesverksamhet eller intresseområde.

3.2 Undervisning och examination

3.2.1 Undervisning

Utbildningsprogrammet är upplagt som en distansutbildning och bedrivs i form av självstudier, övningar och olika slags studieuppgifter, inklusive PM-skrivning. Högskolans lärplattformar har en central roll i undervisningen. Frivilliga sammankomster kan förekomma.

3.2.2 Examination

I programmet har PM-skrivandet och redovisning av fallstudier en central roll som examinationsform. Examinationen kan även ske i form av individuell skriftlig eller muntlig tentamen och genom examinationsuppgifter som löses individuellt eller i grupp.

3.3 Studentinflytande

Studentrepresentanter finns i högskolestyrelsen, utbildnings- och forskningsnämnderna och i institutionsstyrelserna. Gefle Studentkår utser studentrepresentanter.

3.4 Hållbar utveckling

Fördjupade kunskaper i besluts-, risk- och policyanalys är viktiga ingredienser i arbete för hållbar utveckling.

4 Kurser inom programmet

Till kurserna inom programmet har studenterna platsgaranti. Anmälan till kurser kommande termin skall göras. Ändring i kursföljden kan göras i samråd med i programmet aktiva studenter. Ändring av i programmet ingående kurser beslutas av utbildnings- och forskningsnämnd. Ändring av period då kurs ges beslutas på institutionsnivå.

Kurser inom programmet

BRP är förkortning för besluts-, risk- och policyanalys.

A = avancerad nivå

Årskurs 1

Period	Kursnamn	Högskolepoäng	Nivå	Huvudområde
1:1-2	Beslut och risk i teori och praktik 1	7,5	A	BRP
1:1-3	Mättnings- och värdeteori	7,5	A	BRP
1:3-4	Beslut och risk i teori och praktik 2	7,5	A	BRP
1:2-4	Specialisering inom besluts-, risk- och policyanalys	7,5	A	BRP

Årskurs 2

Period	Kursnamn	Högskolepoäng	Nivå	Huvudområde
2:1	Teorier och verktyg för komplexa beslut 1	7,5	A	BRP
2:2	Teorier och verktyg för komplexa beslut 2	7,5	A	BRP
2:3-4	Examensarbete	15	A	BRP

5 Behörighet

Behörig att antas till magisterprogrammet är den som har en examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

6 Betyg

Betyg skall sättas på i programmet ingående kurser, se gällande kursplaner.

7 Examensbestämmelser

7.1 Examensbenämning

Filosofie magisterexamen med huvudområde besluts-, risk- och policyanalys.
Degree of Master of Science (with a Major in Decision, Risk and Policy Analysis).

7.2 Examenskriterier

För att erhålla magisterexamen fordras att studenten, utöver examen på grundnivå om minst 180 högskolepoäng, har avklarade kurser om 60 högskolepoäng enligt denna utbildningsplan. Inom huvudområdet skall minst 15 poäng avse examensarbete på avancerad nivå.

7.3 Examensbevis

Varje examensbevis ska följas av en examensbilaga som beskriver utbildningen och dess plats i utbildningssystemet (Högskoleförordningen 6 kap 15 §). Bilagan kallas Diploma Supplement. Diploma Supplement ska underlätta erkännande och tillgodoräkning av en svensk examen vid anställning och fortsatta studier utomlands men också i Sverige.

8 Övriga föreskrifter

Om särskilda skäl föreligger kan en eller flera av programmets kurser ersättas med studium av andra ämnesområden. Det gäller t.ex. för dem som i sin tidigare utbildning läst kurser vars innehåll överlappar någon eller några av de angivna kurserna.